

vederlag directe og indirecte medgaae til selve Retspleien uden Hensyn til, om Pengene ere opførte paa Statens eller Communernes Budget, udgjøre mellem 11 og 1,200,000 Rbd., og ved at regne efter, er jeg kommen til den Overbeviisning, at naar man tager i Betragtning de forskjellige Organer og Institutioner, som ere foreslaaede i disse Forslag, og lægger til Grund de Lønninger, der indeholdtes i de Forslag, der i sin Tid bleve meddeelte os af daværende Justitsminister Helken, saa vil den nye Retspleie, afføet fra de eventuelle Pensioner, heller ikke kræve et større Beløb. Ved denne Beregning er imidlertid ikke taget Hensyn til, hvad der muligviis kan bespares ved, at man paa engang reformerer den civile og criminelle Retspleie; men jeg har alene høvt for Die, at man gik den Vej, som den ærede Forslagsstiller har anvist i sine Forslag. Jeg har imidlertid den fulde Overbeviisning for mit eget Vedkommende, at hvis man kan tage baade den civile og criminelle Reform paa eengang og gjennemføre de Forandringer i det Bestaaende, der herunder maatte frembyde sig som naturlige og hensigtsmæssige, saa vil man kunne komme til en Sum, der ikke er ganske lidet under det nu medgaaende Beløb og desuagtet faae en i mange Henseender hurtigere og kraftigere og med Hensyn til Retfærdighedens Udførelse fuldkommen saa betryggende Rettergang, som den vi have eller efter Forslagene ville faae. Det er disse Bemærkninger, jeg har villet fremsætte. Jeg gjentager altsaa, at jeg er den ærede Forslagsstiller i høi Grad taknemmelig, fordi han har bragt denne Sag frem, skjøndt jeg paa samme Tid vil ønske og haabe, at Thinget ikke gaaer videre med Sagen end til denne Behandling.

S. Sage: Det glæder mig at have hørt baade de Udtalelser, der ere komne for, og dem, der ere komne imod Sagen. Naturligviis har jeg helst hørt de første, det kan jeg ikke nægte; men de sidste have dog ogsaa deres store Betydning. Jeg troer nemlig, at vi ere komne et væsentligt Skridt videre. Nu maa det staae klart for hele Forsamlingen, hvorpaa det egentlig er, man grunder sin Modstand imod at fremme denne Reform videre, og jeg

skal da, efterat dette er blevet klaret, fuldstændig trostlig overlade Thinget at tage den Beslutning, som det maatte finde rigtig. Det vil sees, at man først og fremmest sætter den criminelle Reform i Forbindelse med den civile. Nu er Fordringen fra flere Sider den, at man ikke skal gaae videre med den criminelle Retspleies Reform, forinden den civile Retspleie tillige kan reformeres. Jeg har i de stærkeste Udtryk udtalt mig for denne Reform, men jeg kan ikke nægte — det maae mine ærede Venner, der have udtalt sig, tillade mig — at jeg blev noget overrasket ved, at — efterat Regjeringen tre Gange har forelagt denne Sag for Thinget, og efterat Udvalg af dette Thing, hvori de ærede Medlemmer selv have høvt Sæde, have behandlet disse Regjeringsforslag og ingenlunde have fordret, men tvertimod stundt Spørgsmaalet om den civile Retspleies Reform tilside, — de nu træde op og ville have denne Reform samtidigt. For mig staaer Sagen ganske simpelt saaledes, at udsætte vi den criminelle Retspleies Reform efter den civile, saa er Sagen udsat i en ubestemt og ubestemmelig Tid; men fremmes den criminelle Retspleies Reform, saa vil den civile Retspleies Reform med tvingende Nødvendighed følge efter. Det kan jeg ikke nægte, at hvad end det høie Thing bestemmer, — jeg skal naturligviis rolig underordne mig dets Beslutning — saa vilde jeg ansee det for noget af det Værkvaerdigste, der nogeninde er foregaaet her, siden vi fik Grundloven, om Folkethinget virkelig for Alvor vilde sige, at en Reform — der er forberedt ved, at tvende Lovudkast ere udarbejdede efter Regjeringens Anmodning, der dernæst er behandlet af en Commission, der endvidere har faaet et lille Klub ved det private Initiativ og derefter er bearbejdet af Regjeringen, som tre Gange har forelagt Lovudkast derom, og som endelig er behandlet af Folkethingets Udvalg, men som ved en reen Tilfældighed ikke kom til endelig Behandling, — nu skulde blive overladt til en Commission. Sa, mine Herrer, det er ganske vist, at vi have høvt Vidnesbyrd om, at Commissioner have kunnet fremme en Sag, men det vilde dog være en mærkelig Tilbagegang, om et Regjeringsforslag af denne Natur, der har været behandlet